

Til Justitsministeriet

Dato: 1. oktober 2014
J.nr.: 2014-023-21

KONCERN HR

Polititorvet 14
1780 København V

Telefon: 4515 4515

E-mail: KoncernHR@politi.dk
Web: www.politi.dk

Aflevering af rapport fra arbejdsgruppen vedrørende indførelse af markeringsordning for uniformerede polititjenestemænd

Justitsministeriet har anmodet Rigspolitiet om i samarbejde med Politiforbundet at udarbejde et forslag til en model for en ordning med individuel markering af uniformerede polititjenestemænd.

I den forbindelse blev der nedsat en arbejdsgruppe med repræsentanter fra Rigspolitiet, Politiforbundet, politikredsene og den centrale anklagemyndighed.

Arbejdsgruppens kommissorium skitserer formålet med etableringen af en markeringsordning. Arbejdsgruppen har afholdt to møder. Tre repræsentanter fra arbejdsgruppen og gruppens sekretær har været på besøg i Norge og Skotland for at kunne drage nytte af de erfaringer, som politiet har med markeringsordninger i de to lande, samt søge inspiration i markeringsordningernes udformning. Arbejdsgruppen har endvidere indhentet viden om en række Europol-landes indsats-setup og almindelige set-up i forhold til markering.

Det er arbejdsgruppens anbefaling, at en markeringsordning i dansk politi gennemføres ved, at uniformerede polititjenestemænd fremover skal bære synlig markering på uniformen placeret på højre side af torso/bryst. Markeringen skal bestå af et bogstav efterfulgt af fire cifre A1234, medmindre der er en anden kombination af bogstaver og tal, der er nemmere at aflæse og huske. Markeringen fastgøres med velcro.

Det er endvidere arbejdsgruppens anbefaling, at markeringsordningen implementeres i takt med den løbende uniformsudskiftning over de kommende 3-5 år. Indtil da anvendes en overgangsløsning, som består af en markering af stof, som fastgøres distinktionerne på skulderstroppen i både højre og venstre side. Denne overgangsordning vil således blive udfaset i takt med den løbende uniformsudskiftning.

De uniformerede polititjenestemænds sikkerhed varetages på den måde, at markeringen vil kunne udskiftes, hvis dette anses for nødvendigt, eksempelvis i forbindelse med chikane af den uniformerede polititjenestemand eller ved ekstraordinære risikosituationer. Da den individuelle markering er unik for den enkelte uniformerede polititjenestemand, anbefaler arbejdsgruppen samtidig, at pligten for uniformerede polititjenestemænd til på opfordring at oplyse navn ophæves, og at der i stedet indføres en regel om, at polititjenestemanden kan vælge i stedet at oplyse sit markeringsnummer. Disse elementer må forventes at bidrage til at højne det fysiske og psykiske arbejdsmiljø set i forhold til de uniformerede polititjenestemænds oplevelse af og frygt for at opleve chikane og vil også være i overensstemmelse med regeringens udspil omkring offentlige og private arbejdsgivers ansvarlighed i forhold til forebyggelse af vold og trusler mod deres ansatte.

Rigspolitiet anbefaler desuden, at øvrige uniformerede – ikke politiuddannede – ansatte i politiet (bl.a. uniformerede jurister) også bliver omfattet af markeringsordningen.

Efter Rigspolitiet og Politiforbundets opfattelse bør man som følge af markeringsordningen i nær fremtid overveje at udskifte den nuværende politilegitimation – der blev indført i dansk politi i 1994 – hvor polititjenestemandens navn er anført på den for borgeren synlige del, med en anden form for politilegitimation, hvor polititjenestemandens navn er erstattet af markeringsnummeret.

Med venlig hilsen

Jens Henrik Højbjerg

Indførelse af markeringsordning for uniformerede polititjenestemænd

Rapport udarbejdet af en arbejdsgruppe nedsat med repræsentanter fra Rigspolitiet, Politiforbundet, politikredsene og den centrale anklagemyndighed.

1. Indledning	3
2. Markeringsordninger i andre europæiske lande.....	4
2.1. Europol	4
2.2. Særligt om markeringsordningerne i Norge og Skotland.....	5
3. Nuværende retningslinjer for dansk politis legitimation.....	7
4. Brug af markering i dansk politi	7
5. Arbejdsgruppens forslag til en markeringsordning i dansk politi.....	8
5.1. Omfattet personkreds og uniformsgenstande.....	8
5.2. Forskellige løsningsforslag.....	8
5.3. Arbejdsgruppens anbefaling.....	10
5.4. Situationer, hvor markering kan undlades.....	11
5.5. Mulighed for at udskifte markering.....	11
5.6. Yderligere anbefaling fra arbejdsgruppen.....	12
6. Behov for regelændringer som følge af arbejdsgruppens anbefalinger	12
6.1. Uniformsbekendtgørelsen	13
6.2. Kundgørelse A II nr. 32.....	13
6.3. Aktindsigt.....	13
7. Økonomiske konsekvenser af arbejdsgruppens anbefalinger	13
8. IT-mæssige konsekvenser af arbejdsgruppens anbefalinger.....	14

1. Indledning

Justitsministeriet har anmodet Rigspolitiet om i samarbejde med Politiforbundet at udarbejde et forslag til en model for en ordning med individuel markering af uniformerede polititjenestemænd. Forslaget skal præsenteres for Justitsministeriet senest den 1. oktober 2014.

I den forbindelse er der nedsat en arbejdsgruppe med repræsentanter fra Rigspolitiet, Politiforbundet, politikredsene og den centrale anklagemyndighed. Arbejdsgruppens medlemmer fra Rigspolitiet er Anne Erlandsen (formand), Anders Jørgensen, Vibeke Lind, Jakob Gøtze Pedersen, Lise Fink samt Uffe Uldall. Politiforbundet er i arbejdsgruppen repræsenteret af Claus Hartmann og Flemming Olsen. Fra Københavns Politi har Torben Mølgård, Mogens Lauridsen og Steen Søder deltaget. Endelig har Ehm Christensen fra Sydsjællands- og Lolland Falsters Politi og Gyrithe Ulrich fra Statsadvokaten i København været en del af arbejdsgruppen. Astrid Gade Lehmann, Rigspolitiet, har fungeret som sekretær for arbejdsgruppen.

Arbejdsgruppens kommissorium skitserer formålet med etableringen af en markeringsordning. Heraf fremgår det, at markeringsordningen skal understøtte og fastholde den høje tillid, som befolkningen har til dansk politi, ligesom ordningen i situationer, hvor det efterfølgende er vigtigt at kunne identificere den enkelte uniformerede polititjenestemand, skal bidrage til en sikker, entydig og hurtig identifikation. Det fremgår ligeledes, at markeringsordningen skal udformes på en sådan måde, at ordningen udover at varetage hensynene til henholdsvis muligheden for at aflæse markeringen og til opgavens udførelse også skal varetage de meget væsentlige hensyn til den enkelte polititjenestemands trivsel og sikkerhed. Kommissoriet slår endvidere fast, at arbejdsgruppen skal inddrage erfaringer fra andre lande, som anvender individuelle markeringsordninger, herunder Norge og Storbritannien.

Arbejdsgruppen har afholdt to møder, og tre repræsentanter fra arbejdsgruppen og gruppens sekretær har været på besøg i Norge og Skotland for at kunne drage nytte af de erfaringer, som politiet har med markeringsordninger i de to lande samt søge inspiration i markeringsordningernes udformning. Derudover har Rigspolitiet udarbejdet materiale, som er udsendt til arbejdsgruppens medlemmer.

Det er arbejdsgruppens anbefaling, at markeringsordningen gennemføres ved, at uniformerede polititjenestemænd fremover skal bære synlig markering på uniformen placeret på højre side af torso/bryst. Markeringen skal bestå af et bogstav efterfulgt af fire cifre A1234, medmindre der er en anden kombination af bogstaver og tal, der er nemmere at aflæse og huske. Markeringen fastgøres med velcro.

Det er endvidere arbejdsgruppens anbefaling, at ordningen implementeres i takt med den løbende uniformsudskiftning over de kommende 3-5 år. Indtil da anvendes en overgangsløsning, som består af en markering af stof, som fastgøres dis-

tinktionerne på skulderstroppen i både højre og venstre side. Denne overgangsordning vil således blive udfaset i takt med den løbende uniformsudskiftning.

De uniformerede polititjenestemænds sikkerhed varetages på den måde, at markeringen vil kunne udskiftes, hvis dette anses for nødvendigt, eksempelvis i forbindelse med chikane af den uniformerede polititjenestemand eller ved ekstraordinære risikosituationer.

Da den individuelle markering er unik for den enkelte uniformerede polititjenestemand, foreslår arbejdsgruppen samtidig, at pligten for uniformerede polititjenestemænd til på opfordring at oplyse navn ophæves, og at der i stedet indføres en regel om, at polititjenestemanden kan vælge i stedet at oplyse sit markeringsnummer.

2. Markeringsordninger i andre europæiske lande

En rundringning til andre lande har på et tidligere tidspunkt vist, at der er indført markeringsordninger i de fleste europæiske lande.

2.1. Europol

Arbejdsgruppen har endvidere udfærdiget og udsendt en skrivelse til Europol-landene med henblik på at indhente viden om andre landes indsats-setup og almindelige set-up i forhold til markering. Rigspolitiet har modtaget besvarelser fra 12 lande (Tjekkiet, Estland, Finland, Tyskland, Grækenland, Ungarn, Irland, Malta, Luxembourg, Rumænien, Slovakiet og Slovenien).

Af de besvarede spørgsmål kan det udledes, at alle de nævnte lande undtagen Luxembourg og til dels Rumænien har indført synlige markeringsordninger i deres almindelige uniformerede polititjeneste samt i forbindelse med deres særlige politiindsatser.

Formålene med indførelsen af markeringsordninger er forskellige – dog er accountability/identifikation et formål i mange af landene, ligesom det operative aspekt også er et gennemgående formål.

Spørgsmålet om, hvorvidt formålet/formålene med markeringsordningen opfyldes, er besvaret bekræftende i alle de lande, der har besvaret spørgsmålet (hvilket den altovervejende del har gjort).

Alle de lande, der har angivet accountability som formål, har også oplyst, at markeringsordningen er inkorporeret i forhold til identifikation af den enkelte uniformerede polititjenestemand.

Ingen lande har oplyst, at polititjenestemænd oplever chikane på grund af markeringsordningen. Der er heller ingen lande, der har erfaringer med at udskifte

nummeret på grund af chikane. Nummeret udskiftes alene i forbindelse med, at medarbejdere får andre funktioner (i lande hvor nummeret indeholder information om organisatorisk tilhørsforhold eller funktion) og derfor skal have et andet nummer.

2.2. Særligt om markeringsordningerne i Norge og Skotland

Der er indført markeringsordninger i både norsk og skotsk politi. Repræsentanter fra arbejdsgruppen har været på besøg i Norge og Skotland for at søge inspiration i, hvordan markeringsordningerne er opbygget, og hvilke erfaringer landene har med dem.

I Norge skal alle uniformerede polititjenestemænd, der har kontakt med publikum, bære synlig markering. Pligten omfatter alt uniformeret personale, dvs. personale som arbejder på en politistation og personale, som kører patrulje. Pligten omfatter også polititjenestemænd, der er iklædt den norske udgave af en indsatsdragt og det norske svar på Aktionsstyrken. Dog fremgår det også af uniformsreglementet, at der fra politioverbetjentniveau og op fortrinsvis skal benyttes navneskilt.

I Norge identificeres polititjenestemænd med et fire-cifret tjenestenummer/ID-nummer. Nummeret består af et bogstav og tre efterfølgende tal (A123). Nummeret fremgår tydeligt af politiskiltet/politimyndighedsskiltets forside. Skiltets bagside er forsynet med polititjenestemandens navn. Det norske markeringsnummer er således også integreret i politimyndighedsskiltet.

Nummeret/navneskiltet er lavet af hård plastic og påsættes uniformerne på brystet. I visse andre situationer påføres nummeret med velcrobånd på brystet/torsoen.

Baggrunden for indførelsen af markeringsordningen i Norge var, at minoritetsorganisationer i landet i slutningen af 1990'erne hævdede, at minoriteter blev overkontrolleret og usagligt behandlet af politiet. Minoritetsorganisationerne ønskede, at der skulle indføres en kvitteringsordning, dvs. at polititjenestemænd skulle pålægges at udlevere en kvittering til borgere, når disse havde kontakt med politiet.

Da kvitteringsordningen fremstod ressourcetung, overvejede man andre mulige løsningsmodeller. Markeringsordningen blev således indført som en forsøgsordning i 2002, og i 2004-2005 blev ordningen gjort permanent.

I Norge er polititjenestemænd forpligtet til at oplyse deres nummer til borgere, der efterspørger dette, men de er ikke forpligtet til at oplyse deres navn. Det fremgår desuden af uniformsreglementet, at nummeret erstatter navnet under billedet på tjenestebeviset/politiskiltet.

Formålet med markeringsordningen i Norge er primært at sikre tillid og accountability.

Markeringsordningen hos politiet i Skotland går mere end 200 år tilbage. Nummerering af polititjenestemænd fandt formentlig allerede sted før år 1800, da man kaldte numrene collar number, der refererede til, at nummeret sad på kraven. Efterfølgende gik man over til at have nummeret siddende på skulderen/skuldrene (deraf navnet shoulder number).

De oprindelige otte regionale politidistrikter i Skotland blev i 2013 lagt sammen til én samlet politistyrke ved navn Police Scotland. Alle politidistrikterne har opereret med skuldernumre, men ordningerne er blevet administreret og praktisk udført på forskellige måder.

Før sammenlægningen af distrikterne gjorde man tingene på otte forskellige måder, og man arbejder nu på en ensartet løsning. På nuværende tidspunkt findes der stadig forskellige udformninger, lavet af henholdsvis metal og plastic, der er påsat uniformen, eller af numre broderet på stof, der påsættes uniformen.

Den fremtidige udformning af markeringen i Police Scotland vil være en broderet markering, der påsættes uniformen på skulderstroppen. Denne løsning er angiveligt hensigtsmæssig både i forhold til praktik og økonomi.

Både constables og sergeants bærer skuldernummer, hvorimod personer, der er over disse i rang, har et nummer, men ikke er forpligtet til at bære dette. Det betyder, at langt de fleste uniformerede polititjenestemænd i Skotland har pligt til at bære skuldermarkeringsnummeret. I dag bliver de af ordningen omfattede polititjenestemænd i Police Scotland identificeret med et tre eller fire-cifret nummer, som sidder på skulderen. Der er et maksimum på et bogstav og fire cifre.

I Skotland er der valgfrihed i forhold til, om betjenestene ønsker at oplyse borgere deres navn eller nummer.

Formålet med markeringsordningen i Skotland er dels åbenhed og accountability (identifikation) dels at opfylde operative behov.

Der er både i Norge og Skotland stor tilfredshed med markeringsordningen. Der blev under besøgene fra flere sider givet udtryk for, at man ikke kan forestille sig hverdagen uden skuldernumrene/markeringerne, og at numrene er en helt fast del af betjentenes identitet i politiet.

Det blev under begge besøg fremhævet som positivt, at borgere altid kan få oplyst nummeret på en polititjenestemand og ad den vej kan klage over betjenten e.l. Det er erfaringen, at man ved at fjerne det anonyme skaber øget tillid til politiet fra borgerne. Samtidig opleves det som konfliktnedtrappende, at polititjenestemanden skal oplyse nummer, og at borgeren kan aflæse nummeret.

Også set fra den enkelte polititjenestemands synspunkt, navnlig med fokus på chikane, blev det både i Norge og Skotland tilkendegivet, at markeringsordningen og den deraf følgende anvendelse af et nummer er en beskyttelse i forhold til at anvende navn. Det opleves som mere ubehageligt og generelt indgribende at blive hængt ud med navn end med nummer. Der opleves stadig chikane af polititjenestemænd, men der blev givet klart udtryk for, at chikanen ikke var relateret til markeringsordningen. Tværtimod var markeringsordningen med til at minimere slitage/pres på polititjenestemænd, idet polititjenestemanden ikke skal oplyse navn, men kan vælge at oplyse sit nummer.

3. Nuværende retningslinjer for dansk politis legitimation

Reglerne for anvendelse af politiets legitimationskort fremgår af Kundgørelse A II, nr. 32. Det fremgår af pkt. 9, at en uniformeret polititjenestemand på opfordring skal legitimere sig med legitimationskort, medmindre opfordringen sker under anholdelse eller uroligheder eller fremsættes af en person, der er spirituspåvirket, provokerende eller stærkt uligevægtig.

Det fremgår endvidere af pkt. 10, at en polititjenestemand, på opfordring af nogen, han kommer i forbindelse med i tjenstlig anledning, skal opgive charge, navn og tjenestested. Fremsættes opfordringen under de i pkt. 9 omhandlende omstændigheder, kan denne regel dog fraviges, men den pågældende skal i disse situationer henvises til polititjenestemandens tjenestested, som derfor snarest må underrettes om forholdet.

Der gælder således ikke i dag et generelt krav om, at den enkelte polititjenestemand i dansk politi skal bære en synlig markering på sin uniform eller sit civile tøj, som identificerer den pågældende.

4. Brug af markering i dansk politi

Selv om der ikke på nuværende tidspunkt findes et generelt krav om, at den enkelte uniformerede polititjenestemand i Danmark skal bære synlig markering, findes der eksempler på, at der anvendes markering.

Dette er således tilfældet i forbindelse med det mobile indsatskoncept (MIK), hvor der sker markering på gruppe- og delingsniveau. Markeringen er operativt begrundet og hjælper politiet til at opnå og bevare overblikket over uniformerede polititjenestemænd og ledere i forbindelse med særlige indsatser. Navnene på de uniformerede polititjenestemænd, som indgår i de enkelte grupper og delinger, fremgår af enkadreringslister. Enkadreringslister opbevares i kredsen, men der er ikke defineret faste regler for dette.

Der anvendes også markering i Aktionsstyrken. Her indgår markering som et operationelt integreret system, hvor markeringen er knyttet til den enkelte person, der

oppebærer en specifik funktion. Markeringen indeholder således oplysninger om funktion og kompetence.

Side 8

5. Arbejdsgruppens forslag til en markeringsordning i dansk politi

Det er som nævnt indledningsvis arbejdsgruppens anbefaling, at markeringsordningen gennemføres ved, at uniformerede polititjenestemænd skal bære synlig markering på uniformen i form af et bogstav efterfulgt af fire cifre (A1234), medmindre der er en anden kombination af bogstaver og tal, der er nemmere at aflæse og huske.

5.1. Omfattet personkreds og uniformsgenstande

Arbejdsgruppen har fået til opgave at udarbejde en nærmere model for en ordning med individuel markering af uniformerede tjenestemænd. Arbejdsgruppen lægger således op til, at alle uniformerede polititjenestemænd i dansk politi skal være omfattet af pligten til at bære en individuel markering på uniformen.

Dette gælder både i forbindelse med den almindelige uniformerede tjeneste og i forbindelse med anvendelse af MIK-konceptet.

Arbejdsgruppen finder ikke grundlag for at foreslå ændringer i Aktionsstyrkens arbejdsgange og brug af markering. Såfremt ansatte i Aktionsstyrken er på almindelig patrulje og altså fungerer som almindelige uniformerede tjenestemænd, er de imidlertid omfattet af forpligtelsen for uniformerede polititjenestemænd til at bære markering.

Det anbefales endvidere, at øvrige uniformsberettigede – ikke politiuddannede – ansatte i politiet med politimyndighed (bl.a. visse jurister) også vil være omfattet af markeringsordningen.

Der er pr. 28. august 2014 registreret ca. 8.000 uniformsberettigede ansatte i uniformssystemet. Hver af de 8.000 uniformerede ansatte har som minimum fem skjorter, en patruljebakke, to trøjer, to polo-trøjer og en heldragt, hvilket i alt giver mindst 88.000 stykker beklædning, hvorpå der skal være mulighed for påsætning af markering.

Hvis markeringen påsættes skulderstropper, skal uniformsdelen have en på hver skulder. Hvis markering sker på torso (overdele), bruges kun en markering på brystparti. Det er i dag muligt at påsætte markering på heldragter.

5.2. Forskellige løsningsforslag

Rigspolitiet har undersøgt forskellige muligheder for markering på uniformen, der både sikrer synlig identifikation af polititjenestemanden og fleksibilitet i udskiftning af numrene. Rigspolitiet har skitseret fire løsningsforslag.

Løsningsforslag 1

Denne løsning er en kombination af en midlertidig løsning, der kan anvendes uden påsyning af velcro, og kan monteres på både skjorter, polo-trøjer og jakker. Der indgår to forskellige smalle stropper.

Den ene smalle strop kan monteres på skulderstroppen. Den er lavet af stof med velcrolukning, den anden smalle strop kan monteres på en knap eller omkring mikrofonstrop.

Der produceres markeringer med en vævet nummerserie, hvor den enkelte markering er vævet på den enkelte løse strop.

Den gennemsnitlige pris er 11 kr. pr. strop, og hver enkelt af de 8.000 uniformerede polititjenestemænd skal have udleveret 10 stk. Den samlede omkostning udgør ca. 3,1 mio. kr.

Løsningsforslag 2

Når dansk politi fremadrettet bestiller beklædningsgenstande til uniformsberettiget ansatte, indgår der påsyning af velcro til markering. Det vil tage 2-5 år, før alle dele er udskiftet som led i den almindelige uniformsudskiftning. Det anslås, at det vil medføre en årlig meromkostning på ca. 0,15 mio. kr.

Derudover produceres en vævet nummerserie, hvor den enkelte markering har velcro på bagsiden. Den gennemsnitlige pris er 11 kr. pr. stk., og det antages, at der skal indkøbes fem pr. uniformsberettigede ansat. Det giver en samlet omkostning på ca. 1,6 mio. kr.

Løsningsforslag 3

Der påsyes et stk. velcro på hver uniformsgenstand, hvorpå der kan påsættes markering. Dette skal ske i nærområdet, hvor transporten af uniformsgenstandene er hurtig og effektiv.

Prisen for påsyning pr. del er ca. 41,50 kr. Dette giver en samlet omkostning til påsyning på ca. 3,3 mio. kr. Det må imidlertid antages, at denne omkostning vil være væsentligt større, idet hovedparten af de politiansatte har flere end fem skjorter.

Der skal derudover produceres en vævet nummerserie med fem stropper pr. nummer. Omkostningen hertil udgør ca. 1,6 mio. kr. Dertil kommer en omkostning på ca. 0,5 mio. kr., der dækker afhentning og returnering i nærområdet. Det giver en samlet omkostning på min. 5,4 mio. kr. for løsningsforslag 3.

Løsningsforslag 4

Alle uniformsgenstande, der skal påsættes markering, udskiftes samtidig i nær fremtid, således at der leveres uniformsgenstande med påsyet velcro, hvorpå der kan påsættes markering.

Prisen for denne meget omfattende udskiftning i løsningsforslag 4 vil ligge i omegnen af 42 mio. kr.

5.3. Arbejdsgruppens anbefaling

Det er arbejdsgruppens anbefaling at kombinere løsning 1 og 2. På den måde implementeres en markeringsordning, som umiddelbart kan tages i anvendelse. På længere sigt implementeres en løsning, som tager bedre højde for synlighed, og som samtidig er af væsentlig højere æstetisk kvalitet.

Ved løsning 1 anbefales det alene at anvende markering på skulderstopper, da markeringen, der monteres på knap eller omkring mikrofonstrop, vil være nem at rive af.

Da den gennemsnitlige pris er 11 kr. pr. strop, og det antages, at der skal indkøbes 10 markeringer pr. uniformsberettigede ansat, vil det give en samlet omkostning på ca. 3,1 mio. kr.

Indkøb af skulderstropper har et sådant beløbsmæssigt omfang, at det vil forudsætte gennemførelse af EU-udbud. Implementeringen vil derfor tidligst kunne finde sted efter 10-12 måneder.

De væsentligste grunde til at fravælge løsning 3 er, at løsningen er ressourcekrævende og til stor gene for medarbejderne. Der skal påsys velcro på alle uniformsdelenene, hvilket betyder, det skal gøres ad minimum to omgange, da en polititjenestemand ikke kan undvære samtlige uniformsdele og være i tjeneste.

Det skal yderligere bemærkes, at hver polititjenestemand kun har en patruljejakke, og at dette derfor vil give betydelige logistiske udfordringer og medføre et omfattende tidsforbrug. Dertil kommer, at det er kompliceret at påsy velcro på en færdigvare, da det i høj grad vil være en manuel proces.

En fuldstændig udskiftning af uniformsgenstande – som ligger til grund for løsningsforslag 4 – medfører uforholdsmæssige omkostninger og er ikke nødvendig, hvis man kan acceptere en implementeringsordning som beskrevet ovenfor.

Arbejdsgruppen anbefaler endvidere, at markeringsordningen udelukkende tjener som identifikation af uniformerede polititjenestemænd.

Arbejdsgruppen finder ikke grundlag for at foreslå en generel ordning, som udover identifikation også skal varetage operative hensyn eller afspejle organisatorisk/geografisk tilhørsforhold eller særlige funktioner/kompetencer.

Arbejdsgruppen anbefaler ligeledes, at markeringerne ikke genbruges, idet genbrug vil kunne risikere at skabe tvivl og forvirring omkring markeringens tilhørsforhold. Såfremt en markering tabes eller på anden måde mistes, vil dette medføre, at markeringen registreres som udgået, og den enkelte uniformerede polititjenestemand får tildelt en ny unik markering.

I forhold til det praktiske aspekt anbefaler arbejdsgruppen, at markeringerne udfærdiges i materialer af høj kvalitet, og så de æstetisk passer til uniformsudformningen i øvrigt i forhold til farver, skrifttype, mv.

For så vidt angår udformningen af markeringerne anbefaler arbejdsgruppen ligeledes, at bogstaver og numre kombineres på en måde, så de er nemmest mulige at aflæse og huske. Det skal eksempelvis tænkes ind i den praktiske udformning, at bogstaverne æ, ø og å ikke er hensigtsmæssige at anvende af hensyn til udlændinges mangel på kendskab til bogstaverne, ligesom anvendelsen af i og o muligvis heller ikke er anbefalelsesværdig, idet disse kan forveksles med tallene 1 og 0.

Det skal både i forbindelse med farvesammensætningen og størrelsen på markeringerne indtænkes, hvad der bedst kan aflæses fra såvel kortere som længere afstand.

5.4. Situationer, hvor markering kan undlades

Det skal som nævnt være det helt klare udgangspunkt, at uniformerede polititjenestemænd bærer markering, når de er i tjeneste i dansk politi.

Der kan imidlertid opstå situationer, hvor kravet om at bære markeringen synligt af praktiske og/eller sikkerhedsmæssige grunde ikke kan håndhæves.

Det kan være, hvis en uniformeret polititjenestemand i forbindelse med pågribelse af en farlig gerningsmand i overensstemmelse med retningslinjerne herfor ifører sig en vest, som dækker markeringen, eller hvor der opstår pludselige alvorlige situationer, hvor en polititjenestemand må træde i tjeneste, uden at vedkommende har haft mulighed for at påsætte en markering.

I disse tilfælde kan der opstå situationer, hvor det ikke umiddelbart er muligt at aflæse markeringen. Det vil efter arbejdsgruppens opfattelse ikke være muligt at indføre en ordning, som medfører, at den enkelte uniformerede polititjenestemand i alle tænkbare situationer vil bære en umiddelbart aflæselig individuel markering.

5.5. Mulighed for at udskifte markering

I visse situationer kan der på baggrund af en konkret vurdering foreligge en særlig høj trussel forbundet med at udføre politiarbejdet. Det kan eksempelvis være en pludseligt opstået mulighed for politiet til at gennemføre aktioner i forbindelse med bekæmpelse af rocker/bande kriminalitet, eller hvis man bevæger sig i særligt

farlige miljøer. Der vil kun være tale om en ganske lille del af det samlede antal politiforretninger.

Side 12

I disse særlige situationer skal der være en praktisk mulighed for midlertidigt at udskifte de uniformerede polititjenestemænds markering.

Arbejdsgruppen anbefaler, at udskiftningen skal gennemføres ved, at en højt chargeret operativ polititjenestemand i hver politikreds får adgang til og får ansvaret for en mindre pulje af numre, som kan anvendes i disse særlige situationer, hvor medarbejderen ikke har tid til at vente på at få en ny markering efter at have bestilt en sådan. Der skal være tale om en særlig nummerserie, således at det er klart, at der er tale om en midlertidig markering. Disse markeringer vil – modsat de faste markeringer – blive genbrugt.

Rent praktisk skal registreringen af, at en uniformeret polititjenestemand har fået udskiftet sin markering, registreres med en helt præcis angivelse af, hvilken uniformeret polititjenestemand, der i hvilket tidsrum har haft hvilken markering. Der skal stilles meget høje krav til administrationen af denne ordning, således at den ikke anvendes i særlig vidt omfang, og således at markeringsordningen ikke undermineres på grund af mangelfuld registrering.

Puljen af numre vil også kunne anvendes i den situation, hvor en uniformeret polititjenestemand for at modvirke chikane har bestilt, men endnu ikke modtaget en ny markering via det nedenfor beskrevne sædvanlige workflow.

Muligheden for at udskifte markeringen må forventes at varetage de uniformerede polititjenestemænds sikkerhed bedst muligt, ligesom det må forventes at bidrage til at højne det fysiske og psykiske arbejdsmiljø set i forhold til de uniformerede polititjenestemænds oplevelse af og frygt for at opleve chikane.

5.6. Yderligere anbefaling fra arbejdsgruppen

Arbejdsgruppen anbefaler ydermere, at pligten for uniformerede polititjenestemænd til på opfordring at oplyse navn ophæves, og at der i stedet indføres en regel om, at den uniformerede polititjenestemand, der bærer markeringen, i stedet kan vælge at oplyse sit markeringsnummer.

Dette vil efter arbejdsgruppens opfattelse – også baseret på erfaringer fra udlandet – kunne virke særdeles fremmede for arbejdsmiljøet som polititjenestemand.

6. Behov for regelændringer som følge af arbejdsgruppens anbefalinger

Indførelse af en markeringsordning i dansk politi giver anledning til en række overvejelser vedrørende regelændringer.

6.1. Uniformsbekendtgørelsen

Arbejdsgruppens anbefalinger, der er beskrevet ovenfor, medfører, at der vil skulle ske ændringer i uniformsbekendtgørelsen for så vidt angår ændringerne i den fysiske uniformering. Dette vurderes ikke at være problematisk og kan foranstaltes af Rigspolitiet.

6.2. Kundgørelse A II nr. 32.

Der vil ligeledes skulle ske ændringer i Kundgørelse A II, nr. 32, således at det kommer til at fremgå, at en uniformeret polititjenestemand, der bærer markering, i stedet for at oplyse navn kan vælge at oplyse sit nummer. Dette vurderes heller ikke at være problematisk og kan ligeledes foranstaltes af Rigspolitiet.

6.3. Aktindsigt

Arbejdsgruppens anbefalinger medfører ingen ændringer i offentlighedens adgang til oplysninger om politiets ansatte.

For så vidt angår reglerne om aktindsigt i uniformerede polititjenestemænds markeringer kan det oplyses, at navne på offentligt ansatte som udgangspunkt ikke kan hemmeligholdes. Aktindsigt i offentligt ansattes navn, stilling, uddannelse og arbejdsopgaver, lønmæssige forhold og tjenesterejser skal gives, jf. offentlighedslovens § 21, stk. 3.

Kun i ganske særlige tilfælde, hvor der måtte være et klart behov for at beskytte den enkelte ansatte, vil den pågældendes navn efter en konkret vurdering kunne undtages fra aktindsigt, jf. offentlighedslovens § 9, stk. 2, nr. 2 og § 33, nr. 5. Oplysningen vil – når grundlaget er til stede – kunne undtages som oftest med henvisning til, at anmodningen må antages at skulle tjene et retsstridigt formål (chikane).

Såfremt man ændrer reglerne, således at uniformerede polititjenestemænd ikke længere forpligtes til at oplyse navn men udelukkende nummer, vil dette således ikke betyde ændringer i forhold til offentlighedens adgang til aktindsigt i oplysninger og den deraf følgende åbenhed i forvaltningen.

7. Økonomiske konsekvenser af arbejdsgruppens anbefalinger

Der skal tages højde for flere økonomiske aspekter i forbindelse med indførelsen af en markeringsordning.

Der er betydelige omkostninger forbundet med den rent fysiske implementering af markering på uniformerne.

Derudover vil indførelsen af ordningen medføre behov for it-understøttelse, med heraf afledte omkostninger til udvikling af it-understøttelse og drift af denne. IT-understøttelsen er nødvendig for, at politiet til enhver tid på baggrund af oplys-

ninger om nummer, tid og sted skal kunne identificere en specifik uniformeret polititjenestemand.

Side 14

Der skal ligeledes anvendes et beløb – formentlig på mellem 0,5 og 1 mio. kr. – med henblik på de kommunikationsmæssige tiltag, der skal sættes i værk over for befolkningen i anledning af indførelsen af en markeringsordning.

8. IT-mæssige konsekvenser af arbejdsgruppens anbefalinger

En ordning, som indebærer at politiet til enhver tid på baggrund af oplysninger om nummer, tid og sted skal kunne identificere en specifik uniformeret polititjenestemand, forudsætter IT-understøttelse. Markeringsordningen skal understøttes således, at numre kan tildeles, registreres med historik og kobles til et bestillings- og distributions workflow.

Det vurderes, at markeringsordningen skal understøttes af politiets personaleadministrative it-system (POLPAI), at tildeling af numre skal ske i POLPAI, og at der skal oprettes et workflow via HR-portalen.

Den samlede udgift estimeres til ca. 0,5 mio. kr. Forudsætningen herfor er, at man opererer med én samlet nummerserie for dansk politi, som styres centralt.

En markeringsordning, som forudsætter, at systemet skal kunne generere numre fra afgrænsede nummerserier (eks. baseret på kredstilhørsforhold, stilling eller lignende), eller som skal suppleres med en mulighed for at vælge numre fra en beholdning, vil fordyre udviklingen væsentligt og vurderes ikke at være nødvendig.

